

Elsbeth Nørgaard Pedersen: *Schumachers Gård. Bredgade 30.* (G.E.C. Gad, 1981). 149 s., ill.

Det kunne se ud som et fordringsfuldt krav at forlange, at en læser skal fordybe sig i en ejendom i Bredgade-kvarteret i København, men da den giver et bidrag til hovedstadens historie om end kun i oversete enkeltheder, har skildringen sin berettigelse. Gården er opført af toldinspektør Cornelius Schumacher 1752 og har gennem årene været beboet eller ejet af fremtrædende personligheder i handelsverdenen eller embedsstanden og er således med til at vise de ydre livsforhold, som denne samfundsklasse anså for nødvendige. En af de sidste var højesteretssagfører C.J.O. Liebe, og det er talende, at gården nu danner rammen om kontorer for notable firmaer, fordi ingen nu har råd til en privatlejlighed af det format og med de udgifter, den kræver. Nogle ændringer har bygningen været underkastet i tidens løb, bl.a. af bagbygningen, som kan følges gennem de opmålinger, bogen bringer. Som et kuriøst bidrag til historien om påskekrisen 1920 anføres det, at der blev anlagt en direkte telefonledning mellem Amalienborg og Liebes arbejdsværelse. Skildringens største værdi ligger i beskrivelsen af de skiftende ejeres måde at indrette sig på, og da deres sociale grundlag var det samme, kan der trods de vekslende moder let findes en fællesnævner. Billederne støtter teksten godt, og et personregister mangler ikke.

Helge Søgaard

Kurt Dahl Christiansen og Jørgen Thomsen (red.): *Ak hvor forandret.* (Odense Universitetsforlag, 1983). 196 s., ill.

Det kommende jubilæum for Odense bys 1000-årige beståen har medført en omfattende publikation af historisk stof, deriblandt også denne bog med 30 erindringer, som er udvalgt mellem mange beretninger, som pensionister i byen efter opfordring har indsendt til centralbiblioteket. Som en naturlig følge af forfatterens alder er det skildringer af tiden ca. 1900-1940, da etatsrådernes stad på mange måder havde bevaret det gamle sociale mønster med en overklasse og en underklasse, af hvilke den sidste levede under betingelser, som viser, at det dog er gået lidt frem siden den tid. Fortællingerne skiller sig ikke ud fra det, der kendes fra andre byer i provinsen. Skulle et særtræk fremhæves, må det blive erindringerne kredsen om skoletiden og lærerne, som må forstås ud fra den kendsgerning, at de gamle mere er optaget af deres barndom og vender tilbage til begivenhederne i den end til den senere del af deres tilværelse. De enkelte skildringer fremtræder med rettelser af redaktionen, så vil man benytte dem som historiske kilder, må man gribe tilbage til de originale beretninger. En særlig værdi har bogen i sine mange billeder, der viser Odense i første del af dette århundrede og supplerer teksternes undertiden lidt spredte oplysninger.

Helge Søgaard

Birthe Karin Fischer: *Uld og Linnedfarvning i Danmark. 1720-1830.* (Rhodos, 1983). 112 s. ill., 148,- kr.

Birthe Karin Fischer præsenterer i sin bog et på flere punkter nyt materiale.